

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Prin Decizia penală nr. 566A/2022 din data de 12.05.2022, pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul penal nr. 17008/3/2016 (**dosarul COLECTIV**), instanța a obligat Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov, în calitate de parte responsabilă civilmente, în solidar cu Unitatea Administrativ Teritorială-Subdiviziunea Administrativ Teritorială Sector 4 București și 7 inculpați, la plata către părțile civile a despăgubirilor civile (daune morale, daune materiale și rente lunare), în quantum total de 299.436.541,50 lei, sumă compusă din contravaloarea despăgubirilor civile fixate în valută (56.376.673,00 EURO, 2.730 USD, 200 CHF) calculate la cursul de schimb valutar BNR din data de 02.06.2022, la care se adaugă și suma aferentă despăgubirilor civile fixate în lei, respectiv 17.479.365,50 lei.

Despăgubirile la care a fost obligat în solidar Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov sunt prevăzute la literele A și B din dispozitivul Deciziei penale nr. 566/2022, urmând ca cele fixate în euro să fie actualizate la cursul BNR de la momentul plății, iar cele în lei să fie actualizate cu indicele de inflație.

Totodată, instanța a obligat Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov, în calitate de parte responsabilă civilmente, împreună cu Unitatea Administrativ Teritorială-Subdiviziunea Administrativ Teritorială Sector 4 București și 7 inculpați la plata către părțile civile a cheltuielilor de judecată în quantum total de 122.500 lei. Întrucât instanța a stabilit ca aceste cheltuieli să fie împărțite în mod egal între părți, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov este obligat la plata cheltuielilor de judecată în quantum de 29.983,38 lei.

Având în vedere cele de mai sus, prin Decizia penală nr. 566A/2022 din data de 12.05.2022, pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul penal nr. 17008/3/2016 (**dosarul COLECTIV**), **Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov este obligat la plata către părțile civile a despăgubirilor civile (daune morale, daune materiale și rente lunare) și cheltuieli de judecată în quantum total de 299.466,60 mii lei.**

În materia executării deciziilor penale, art. 581 din Codul penal dispune că dispozițiile din hotărârea penală privitoare la despăgubirile civile și la cheltuielile judiciare cuvenite părților se execută potrivit legii civile. Articolul 622 din Codul de procedură civilă stabilește că obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu executoriu se aduce la îndeplinire de bună voie, în caz contrar urmând a fi dusă la îndeplinire prin executare silită.

Cât privește obligația de plată solidară a despăgubirilor, art. 1443 Cod civil furnizează o definiție primară a solidarității pasive, respectiv *„Obligația este solidară între debitori atunci când toți sunt obligați la aceeași prestație, astfel încât fiecare poate să fie ținut separat pentru întreaga obligație, iar executarea acesteia de către unul dintre codebitori îi liberează pe ceilalți față de creditor.”* Așadar, obligația afectată de modalitatea solidarității pasive dă

dreptul creditorului să pretindă plata întregii datorii de la oricare dintre debitorii solidari, iar la nevoie să urmărească pe oricare, la alegerea sa.

Solidaritatea are și funcția unei adevărate garanții a realizării creanței, creditorul având drept de gaj general asupra a două sau mai multe patrimonii, în funcție de numărul debitorilor solidari. Se poate prezuma că un creditor va pretinde plata în întregime a datoriei în primul rând de la codebitorul solidar care este cel mai solvabil.

Efectul principal al solidarității pasive constă în obligația oricărui debitor de a plăti datoria în întregime și, chiar dacă există o pluralitate de debitori, datoria este unică. Cu alte cuvinte, persoanele vătămate față de care Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov este ținut la reparație în solidar, au dreptul de a solicita despăgubirile de la oricare dintre codebitorii stabiliți prin Decizia penală nr. 566A/2022, fiind ținut să-și îndeplinească obligația, în caz contrar, existând riscul unor executări silită cu consecințe negative în patrimoniul bugetului de stat.

Chiar dacă un codebitor solidar are drept de regres împotriva celorlalți pentru a obține restituirea părții lor de contribuție la datorie, creditorii au un drept de preferință împotriva tuturor codebitorilor obligați în solidar, chiar prin solicitarea plății creanței în mod simultan sau succesiv.

Precizăm faptul că, problematica privind respectarea și executarea hotărârilor judecătorești de către instituțiile statului și de către administrația publică face obiectul unei jurisprudențe constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții, nu este oportun să i se solicite unei persoane care în urma unei proceduri judiciare a obținut o hotărâre împotriva statului, să recurgă la procedura de executare silită sau să intenteze noi acțiuni împotriva autorității pentru a obține executarea obligației în cauză (*a se vedea Săcăleanu împotriva României, Bourdov împotriva Rusiei, Sharxhi și alții împotriva Albaniei, Metaxas împotriva Greciei, Akashev contra Rusiei*,).

Obligația creditorului de a efectua anumite demersuri procedurale de cooperare (cu titlu de exemplu, depunerea unei cereri scrise pentru executare, a unei copii a actului de identitate) nu exonerează administrația de obligația pe care i-o impune Convenția de acțiune din proprie inițiativă și în termene rezonabile, bazându-se pe informațiile de care dispune, pentru a respecta hotărârea pronunțată împotriva sa.

În aceste condiții, văzând cuantumul total al despăgubirilor la care a fost obligat Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov, în solidar cu Unitatea Administrativ Teritorială-Subdiviziunea Administrativ Teritorială Sector 4 București și 7 inculpați, este nevoie să se asigure fondurile necesare pentru plata despăgubirilor civile, având în vedere că fondurile existente în prezent la nivelul Ministerului Afacerilor Interne nu pot asigura ducerea la îndeplinire a titlului executoriu.

Prin raportare la art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, asigurarea finanțării pentru aceste cheltuieli este extrem de urgentă, având în vedere că Decizia civilă nr. 566A/2022 este definitivă de la data pronunțării (12.05.2022), iar Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov are obligația de a o pune în executare de bună voie, fără nicio altă formalitate. La data de 14.06.2022, la nivelul Inspectoratului pentru Situații de Urgență

„Dealul Spirii” București – Ilfov erau înregistrate 33 cereri de executare silită, având ca obiect solicitarea despăgubirilor dispuse în dosarul penal nr. 17008/3/2016.

Pe de altă parte, aceste cheltuieli nu puteau fi prevăzute la momentul adoptării legii privind bugetul de stat pe anul 2022, având în vedere că durata unui proces penal are caracter estimativ, iar soluția ce urma să fie pronunțată în cauză nu putea fi anticipată la sfârșitul anului 2021.

Necesitatea și oportunitatea promovării proiectului, realitatea și corectitudinea datelor prezentate aparțin inițiatorului.

Menționăm că proiectul se încadrează în prevederile art.1 alin. (3) lit. a) pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 *pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative.*

Proiectul propus are caracter individual, context în care nu sunt incidente dispozițiile Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică.*

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul *proiect de hotărâre a Guvernului pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne pentru anul 2022, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru plata de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București – Ilfov a cheltuielilor și despăgubirilor stabilite în dosarul „Colectiv”, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.*

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

LUCIAN NICOLAE BODE

AVIZAT

MINISTRUL FINANTELOR

ADRIAN CÂCIU